

Projekt IP-2013-11 /6270 ARTNET *Moderne i suvremene umjetničke mreže, umjetničke grupe i udruženja: Organizacijski i komunikacijski modeli suradničkih umjetničkih praksi 20. i 21. stoljeća*
Voditeljica: dr. sc. Ljiljana Kolečnik

IZVJEŠTAJ O JAVNOJ VIDLJIVOSTI PROJEKTA ARTNET

1. 9. 2015. – 10. 12. 2016.

Članovi istraživačkog tima i suradnici projekta ARTNET, podržanog od strane HRZZ-a, realizirali su ukupno **15 aktivnosti vezanih uz povećanje njegove javne vidljivosti**. Pritom su koristili medije masovnih komunikacija (tri predstavljanja na Hrvatskoj televiziji i Hrvatskom radiju), javna predavanja (deset javnih predavanja održanih u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, na Institutu za povijest umjetnosti i Oris Kući arhitekture), virtualne socijalne mreže (Facebook) i web-site i blog projekta. Spomenute aktivnosti su kao što slijedi:

- **2 predstavljanja projekta i rezultata rada na projektu na Hrvatskoj televiziji, Prvi program, emisija „Društvena mreža – znanstveni četvrtak“**
- **1 predstavljanje rezultata rada na projektu na Hrvatskom radiju, Prvi program, emisija „Artnet“**
- **8 javnih znanstveno-popularnih predavanja i izlaganja voditeljice i članova projektnog tima**
- **1 javno predavanje inozemnog suradnika projekta**
- **web-stranica ARTNET projekta**
- **blog projekta ARTNET**
- **Facebook stranica ARTNET projekta**

A. PREDSTAVLJANJE PROJEKTA NA HRVATSKOJ TELEVIZIJI I HRVATSKOM RADIJU

1. **Ljiljana Kolečnik – gostovanje voditeljice projekta na Hrvatskoj televiziji, Prvi program, emisija Društvena mreža – znanstveni četvrtak**, urednica Eleonora Korušić Knez, emitirano 15. listopada 2015. Voditeljica ARTNET projekta znanstvena savjetnica dr.sc. Ljiljana Kolečnik gostovala je u emisiji Društvena mreža – znanstveni četvrtak Prvog programa Hrvatske televizije u kojoj je predstavila projekt ARTNET, ali i ostala tri projekta HRZZ koja se odvijaju u Institutu za povijest umjetnosti (IPU). Posebno je apostrofirala orijentaciju Instituta prema interdisciplinarnim istraživanjima i njegovo otvaranje prema praksama digitalne humanistike. Projekti su bili predstavljeni gledateljima i putem vizualnih materijala. Povod za predstavljanje projekta bio je razgovor o znanstvenom radu Instituta za povijest umjetnosti prigodom Dana otvorenih vrata Instituta. U emisiji su gostovali i ravnatelj Instituta dr.sc. Milan Pelc i viši znanstveni suradnik dr.sc. Ratko Vučetić.

Emisija je dostupna na web stranici Hrvatske televizije:

<http://www.hrt.hr/enz/drustvena-mreza/303844/>. Emisija je bila najavljena na web stranici HRT-a i IPU, teletext stranicama HRT-a i Facebook stranici IPU.

2. **Ljiljana Kolečnik, Željka Tonković i Artur Šilović – gostovanje voditeljice i članova projekta na Hrvatskoj televiziji, Prvi program emisija Društvena mreža – znanstveni četvrtak**, urednica Eleonora Korušić Knez, emitirano 5. svibnja 2016. Projekt ARTNET bio je jedna od glavnih tema emisije. Predstavljanje projekta i razgovor na temu digitalne povijesti umjetnosti / digitalne humanistike bilo je koncipirano u formi uvodnog razgovora s dr.sc. Johannesom Preiser-Kapellerom, vodećim istraživačem u polju digitalne povijesti s Instituta za Bizantologiju i medijevalistiku Austrijske akademije znanosti, te gostovanja u studiju voditeljice projekta, znanstvene savjetnice dr.sc. Ljiljane Kolečnik, te članova projektnog tima docentice dr.sc. Željke Tonković (Odjela za sociologiju, Sveučilišta u Zadru) i samostalnog istraživača dr.sc. Artura Šilića. U uvodnom prilogu bila je prikazana i snimka s Radionice prijenosa znanja, održane tjedna dana ranije na Institutu za povijest umjetnosti, čiji voditelj je bio dr.sc. Preiser-Kapeller. Razgovor u studiju bio je usmjeren na objašnjenje samoga pojma digitalne povijesti umjetnosti, na načine i rezultate isprepletanja metoda humanističkih, društvenih i tehničkih znanosti, te na novu metodologiju, na čijem razvoju radi projektni tim ARNET-a.

Emisija je dostupna na web stranici Hrvatske televizije:

<http://www.hrt.hr/enz/drustvena-mreza/333782/> Emisija je bila najavljena na web stranici HRT-a i IPU, teletext stranicama HRT-a i Facebook stranici IPU.

3. **Petar Prelog – gostovanje člana projekta na Hrvatskom radiju, Prvi program, emisija Artnet**, autorica Martina Prokl Predragović, emitirano 22. rujna 2015. Viši znanstveni suradnik dr.sc. Petra Prelog gostovao je u emisiji **Artnet Prvog programa Hrvatskog radija**. U emisiji je predstavljena metodologija koja se primjenjuje na projektu ARTNET na primjeru Udruženja umjetnika Zemlja, čija umjetnička mreža i njezine eksperimentalne vizualizacije su jedna od istraživačkih tema dr. Preloga. U emisiji je bilo govora o novim spoznajnim mogućnostima što ih pruža primjena interdisciplinarnih istraživanja unutar projekta ARTNET, te o metodama suradnje znanstvenika iz različitih znanstvenih disciplina, okupljenih na projektu.

Emisija je dostupna na web stranici Hrvatskog radija:

<http://radio.hrt.hr/raspored/2015/9/22/?fch=1>. Emisija je bila najavljena na web stranici HRT-a i IPU te Facebook stranici IPU.

B. JAVNA ZNANSTVENO-POPULARNA PREDVANJA I IZLAGANJA ČLANOVA I SURADNIKA PROJEKTA

4. **Petar Prelog - Javno predavanje Udruženje umjetnika Zemlja: ideologija i umjetničko umrežavanje** člana projekta višeg znanstvenog suradnika dr.sc. Petra Preloga održano je u sklopu godišnje manifestacije Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti 14. listopada 2016. godine. U predavanju predstavljeno je Udruženje umjetnika Zemlja kao mreža likovnih umjetnika i arhitekata.

5. **Ljiljana Kolečnik – Javno predavanje Digitalna humanistika: pro i contra** voditeljice projekta znanstvene savjetnice dr. sc. Ljiljane Kolečnik održano je u sklopu godišnje manifestacije Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti 15. listopada 2016. godine. U predavanju je objašnjeno značenje samoga pojma digitalne humanistike, prikazan njegov razvoj, rezultati ulaganja u razvoj toga novoga istraživačkoga područja u sredinama koje su prepoznale njegovu važnost za budući razvoj humanističkih znanosti (SAD, Velika Britanija, Njemačka, Indija), predstavljene EU infrastrukturne inicijative poput DARIAH, njihovi ciljevi, postignuća i problemi. Osvrnulo se također i na potencijalne opasnosti od tehnokratskog pristupa digitalnoj humanistici, od sad već posve prepoznatljivog procesa rodne diferencijacije unutar toga područja, te ukazano na nove mogućnosti istraživanja, koje se teško probijaju kroz opću fascinaciju digitalnim repozitorijima i virtualnim zbirkama vizualne građe kao opcijama koje pokazuju ozbiljne simptome iscrpljenosti. Javna predavanja znanstvene savjetnice dr.sc. Ljiljane Kolečnik i višeg znanstvenog suradnika dr.sc. Petra Preloga održana su u prostorijama Instituta i imala su vrlo dobru posjećenost. Program manifestacije najavljen je u *Večernjem listu* (13. listopad 2015.) te na web stranicama Društva arhitekata Zagreba, Muzejskog dokumentacijskog centra i Društva arhitekata grada Splita.
<http://www.pressreader.com/croatia/vecernji-list-Hrvatska/20151013/282252369361974/TextView>
<http://www.d-a-z.hr/hr/vijesti/dani-otvorenih-vrata-instituta-za-povijestumjetnosti,2734.html>
<http://d-a-s.hr/aktualno/3704/dani-otvorenih-vrata-instituta-za-povijest-umjetnosti/>

6. **Artur Šilić i Nikola Bojić – Predavanje ARTNET – primjer primjene računalnih modela u povijesti umjetnosti** članova projekta samostalnog istraživača dr.sc. Artura Šilića i doktoranda Nikole Bojića održano je na Šestom Festivalu digitalizacijskih projekata (D-fest) 21. travnja 2016. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Izlaganje je bilo usredotočeno na predstavljanje projekta uvođenjem auditorija u interdisciplinarnu metodologiju rada koja spaja povijest umjetnosti, analizu i teoriju društvenih mreža te znanja iz računalnih znanosti. Također je predstavljena i struktura baze podataka CAN IS te njeno sučelje. Prikazani su i prvi rezultati vizualizacija mreža umjetnika (na primjeru avangardnog časopisa „Zenit“). Festival je bio dobro medijski popraćen a predavanja su predstavljena na web stranici Nacionalne i sveučilišne knjižnice.
<http://dfest.nsk.hr/>

7. **Johannes Preiser-Kapeller – Javno predavanje Narratives and Networks: Digital approaches towards the reconstruction of past connectivity (Narativi i mreže: digitalni pristupi prema rekonstrukciji veza iz prošlosti)** dr.sc. Johannes Preiser-Kapellera (Austrijska akademija znanosti, Institut za istraživanje srednjovjekovlja, Odjel za bizantske studije, Beč) održano je prigodom njegovog boravka u Zagrebu i sudjelovanja na radionici transfera znanja projekta ARTNET. U predavanju su predstavljene najnovije metode i tehnologije koje zastupa međunarodna akademska znanstveno-istraživačka zajednica, a u povezanosti s aktivnostima paneuropskoga konzorcija **DARIAH – Digitalna istraživačka infrastruktura za umjetnost i**

humanističke znanosti. Javno predavanje dr.sc. Johannesesa Preiser-Kapellera održano je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 27. travnja 2016. godine. Predavanje je realizirano u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom. Predavanju je prisustvovalo 80-ak slušača među kojima i predstavnici DARIAH Hrvatska, članovi Informacijskog odjela NSK, znatan broj studenata i mlađih poduzetnika. U najavi predavanja posebno je istaknuto da se predavanje odvija u sklopu projekta ARTNET podržanog od HRZZ. Predavanje je najavljeno na web stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice, Instituta za povijest umjetnosti, Digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost, humanističke znanosti i Muzejskog dokumentacijskog centra.

<http://www.nsk.hr/predavanje-johannesesa-preiser-kapellera-narativi-i-mreze-digitalnipristupi-prema-rekonstrukciji-veza-iz-proslosti/>

<http://www.wherevent.com/detail/Artnet-HRZZ-Johannes-Preiser-Kapeller-Narrativesand-Networks-digital-approaches-towards-the-reconstruction-of-past-connectivity>

<http://dariah.hr/hr/naslovnica/>

<http://www.mdc.hr/hr/kalendar-događanja/?d=27-4-2016&t=d&vid=7957>

8. **Sanja Horvatinčić – Javno predavanje Modeli umjetničkih kolaboracija u polju memorijalne plastike 1955. – 1975.** članice projekta doktorantice Sanje Horvatinčić. U predavanju je predstavljeno korištenje relacijske baze podataka CAN_IS nastale u sklopu projekta ARTNET i njome generiranih vizualizacija na primjeru natječaja za spomenike posvećene Drugom svjetskom ratu održane u razdoblju od sredine 1950-ih do sredine 1970-ih godina. Težište analize bilo je na natjecajima kao važnom generatoru suradnje umjetnika, arhitekata i krajobraznih arhitekata.

9. **Ivana Meštrov – Javno predavanja Primjeri suvremenoumjetničkih praksi unutar zajednice: analiza relacijskih i *community art* projekata privremenih muzeja i spomenika umjetnika Thomasa Hirschhorna u razdoblju od 2002. – 2013.** članice projekta doktorantice Ivane Meštrov. Polazeći od opisa Thomasa Hirschhorna, kao predstavnika *community arta*, prikazani su različiti oblici kolaborativnih umjetničkih praksi u suvremenoj umjetnosti, čiji je vrlo čest ishod čvršća integracija lokalnih zajednica koje se javljaju kao kreativni partner umjetnika. Još jedna, također česta pojava jest međusobno umrežavanje mikro-sredina angažiranih u takvim suradnjama, te nastavak kreativnog, socijalno aktivističkog rada i nakon njezina završetka. Premještajući težište s umrežavanja umjetnika na umrežavanje publike/suradnika, te s kolaborativnog rada umjetnika, na kolaborativni rad i snaženje kreativne samosvijesti zajednice, Meštrov je analizirala i ostale pokazatelje pozitivnih (društvenih) posljedica relacijskih umjetničkih praksi, te njihovu analizu povezala s metodama i tehnikama koje se primjenjuju u istraživanjima na projektu ARTNET.

10. **Nikola Bojić – Javno predavanje Digitalna humanistika u istraživanju urbanog prostora: primjer analize splitskog Varoša** člana projekta doktoranda Nikole Bojića. Oslanjajući se na metodološka polazišta projekta ARTNET predavanje je u širem smislu adresiralo spektar alata i pristupa u polju digitalne humanistike. Osnova izlaganja koje pojašnjava složenost društveno-političke i ekonomske produkcije urbanog prostora splitskog povijesnog predgrađa Veli Varoš od sredine 1950-ih godina do danas je niz vizualizacija prostornih podataka. Javna predavanja članova projekta doktoranada Sanje Horvatinčić, Ivane Meštrov i Nikole Bojića održana su u prostorijama Instituta za povijest umjetnosti 10. lipnja 2016. i imala su dobru posjećenost. Predavanja su najavljena na web stranici Instituta za povijest umjetnosti, na Facebook stranici i blogu projekta, na stranicama Zavoda za zaštitu spomenika i Restauratorskog zavoda.
<https://www.ipu.hr/article/hr/365/artnet-serija-predavanja>

- 11. Tamara Bjažić Klarin – Javno predavanje CIAM networking – Međunarodni kongres moderne arhitekture i hrvatski arhitekti 1950-ih godina** članice projekta znanstvene suradnice dr.sc. Tamare Bjažić Klarin održano u sklopu događanja Paradigme hrvatskog modernog urbanizma: od CIAM-a do Team-a X na godišnjoj manifestaciji Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti 10. studenoga 2016. u prostorijama Instituta za povijest umjetnosti. Izlaganje je predstavilo rezultate istraživanja provedenog u sklopu projekta o modelima suradničkih praksi arhitekata na arhitektonskoj sceni Zagreba te o načinima umrežavanja u međunarodne profesionalne i strukovne organizacije 1950-ih godina. Na predavanju je predstavljena baza podataka CAN IS i u sklopu istraživanja na projektu izrađene mrežne analize zagrebačke arhitektonске scene i CIAM-a. Predavanju su prisustvovali sudionici razgovora o utjecajima CIAM-a i Team-a X na urbanističku teoriju i produkciju Hrvatske u razdoblju od 1950-ih do 1980-ih godina, arhitekti Ivan Čižmek, Vinko Uhlík i Borislav Doklešić i profesor Ognjen Čaldarović te više od 40 slušača među kojima i ugledni profesori Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U najavi predavanja posebno je istaknuto da se predavanje odvija u sklopu projekta ARTNET podržanog od HRZZ. Najava predavanja objavljena je na web stranici Instituta za povijest umjetnosti te prenesena na slijedećim web portalima:

<https://www.evensi.com/dani-otvorenih-vrata-instituta-za-povijest-umjetnosti-2016/191386674>

<http://www.culturenet.hr/default.aspx?id=73421>

<http://www.d-a-z.hr/hr/vijesti/dani-otvorenih-vrata-instituta-za-povijest-umjetnosti,4526.html>

<http://x-ica.com/dani-otvorenih-vrata-instituta-za-povijest-umjetnosti/>

- 12. Tamara Bjažić Klarin – Javno predavanja Zagreb Fair in the World of Conflicts – Italian Pavilions in Zagreb before and after the Second World War** članice projekta znanstvene suradnice dr.sc. Tamare Bjažić Klarin održano u sklopu trodijelnog događanja Arhitektonski dijalozi između Italije i Hrvatske između dva svjetska rata / *Dialoghi architetonici: Italia e Croazia tra le due guerre* u Oris Kući arhitekture 8. prosinca 2016. godine. Organizatori događanja su Talijanski kulturni centar u Zagrebu, Scuola di Ateneo Sveučilišta u Camerinu i Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Predavanje je osim na talijanske paviljone realizirane na Zagrebačkom zboru i velesajmu na Savskoj cesti i Novom Zagrebu bilo usredotočeno na transfere arhitektonске teorije i prakse te izravne kontakte talijanskih i hrvatskih arhitekata između dva svjetska rata. Na predavanju je istaknuto da je riječ o istraživanju provedenom u sklopu ARNET projekta. Predavanje je bilo najavljeno na web stranicama Talijanskog kulturnog centra (Ministarstvo inozemnih poslova Republike Italije), Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Instituta za povijest umjetnosti, Oris Kuće arhitekture i Facebook stranici događanja.

http://www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/it/gli_eventi/calendario/2016/10/interpretare-il-patrimonio-storico.html

<http://www.oris.hr/en/oris-house-of-architecture/events/architectural-dialogues-italy-and-croatia-in-the-interwar-period,1260.html>

<https://www.ipu.hr/article/hr/410/sajmovi-i-sukobi>

<https://www.facebook.com/events/376179172728097/>

C. PREDSTAVLJANJE PROJEKTA U STRUČNIM ČASOPISIMA

- 13. Nikola Bojić – Stručni članak Digitalna humanistika: polje metodološke invencije i tehnološko eksperimenta. Radionica digitalne humanistike** člana projekta doktoranda Nikole Bojića objavljen u časopisu „Kvartal. Kronika povijesti umjetnosti u Hrvatskoj“, 13 (1-2), 2016., 78-81. (<https://www.ipu.hr/article/hr/378/kvartal-xiii-12-2016>)

Sažetak: U sklopu projekta ARTNET dosad je održano nekoliko predavanja i radionica s uglednim međunarodnim stručnjacima aktivnim na polju digitalne humanistike, a čiji rad na različite načine isprepliće bavljenje historijskim materijalom te korištenjem alata, metodologija i teorija iz polja analize i vizualizacije socijalnih mreža. Jedna od najznačajnijih radionica unutar projekta ARTNET odvila se tijekom dvodnevnog posjeta dr. sc. Johannesesa Preiser-Kapellera, koji je održao predavanje i radni sastanak s članovima ARTNET istraživačkog tima na Institutu za povijestumjetnosti, a potom je svoj rad prezentirao i na javnom predavanju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Dr. sc. Preiser-Kapeller istraživač je na Institutu za srednjovjekovne studije na Odsjeku za istraživanje Bizanta pri Austrijskoj akademiji znanosti te predavač na Sveučilištu u Beču. U više od pedeset različitih znanstvenih članaka i stručnih publikacija te gotovo devedeset izlaganja na međunarodnim konferencijama Preiser-Kapeller je specifičnoj povijesnoj materiji pristupio s komparativne pozicije istražujući ispreplitanje Bizantskog sa širim europskim srednjovjekovnim kontekstom, pritom se primarno oslanjajući na metode socijalnih i prostornih mreža, kao i na teoriju kompleksnih sustava. U tom smislu, metodološka i teorijska baza, kao i tehnološka rješenja ko je Kapeller sa svojim istraživačkim timom razvija, mogu se promatrati izdvojeno od povijesne materije te se dovesti u direktan odnos sa metodologijama, teorijama i podatkovnim sustavima koji se razvijaju unutar projekta ARTNET, ali i s drugim sličnim projektima na polju digitalne humanistike.

D. WEB I FACEBOOK STRANICA PROJEKTA

14. Ljiljana Kolečnik, Sanja Horvatinčić i Petar Prelog – Web site ARTNET projekta (www.art-net-hrzz.org), urednica stranice je voditeljica projekta znanstvena savjetnica dr.sc. Ljiljana Kolečnik, a urednici bloga projekta (<http://www.art-net-hrzz.org/#!blog/c1n0g>), doktorandica Sanja Horvatinčić i dr.sc. Petar Prelog. Uz segment opisa projekta, njegove metodologije, ciljeva i predviđenih rezultata, web site projekta sastoji se od stranice namijenjene razmjeni informacija, literature i prezentacija među članovima tima (ograničen pristup), te bloga na kojem se objavljuju informacije vezane uz projektne aktivnosti, poziv na konferencije i informacije o ostalim događanjima podjednako zanimljivim članovima ARTNET tima i ostalim istraživačima u polju digitalne humanistike / digitalne povijesti umjetnosti. Preko stranice namijenjene članovima tima (restricted team area) omogućen je – u ovoj fazi rada na projektu – ulazak u CAN_IS bazu podataka, odnosno korištenje sučelja za unos podataka na daljinu, koje se nalazi u fazi testiranja. Na stranice namijenjene opisu projekta redovito se postavljaju linkovi na nove openaccess članke i studije usko vezane uz temu istraživanja u okviru ARTNET-a, kao i obavijesti o radnim aktivnostima članova tima. Blog također donosi i informacije o javnoj vidljivosti projekta, o gostovanju inozemnih suradnika, kao i osvrt na polemike i debate unutar međunarodne digitalno-humanističke zajednice. Od 1. rujna 2015, kad je na web-site projekta postavljen brojač, do 10. lipnja 2016. zabilježeno je 2355 posjeta.

<http://www.art-net-hrzz.org/>

15. Artur Šilić, Nikola Bojić i Ivana Meštrov – Facebook stranica projekta, urednici dr.sc. Artur Šilić, Nikola Bojić, Ivana Meštrov. Na Fb stranici projekta ponuđeni su njegov opis i podaci o istraživačkom timu, kao i poveznica na web stranice HRZZ-a. Informacije koje se stavljaju na Fb stranicu usmjerene su na srodne inozemne projekte, na rasprave o digitalnoj humanistici i njezinoj vidljivosti/utjecaju u drugim europskim i svjetskim sredinama. Posebna pozornost posvećena je aktualnim raspravama unutar digitalne humanistike poput one o utjecaju 'big data' paradigme na čitavo područje suvremene znanosti, na polemike o relaciji između digitalne i 'klasične' humanistike. Jednako tako, donose se statistički podatci o ulaganjima u digitalnu humanistiku, te informacije o zanimljivim istraživanjima i otkrićima unutar ovoga

područja, kao i obavijesti o radnim i diseminacijskim aktivnostima članova tima. Javno je predstavljena i mreža Novih tendencija kao praktičan primjer izlaza na projektu. Facebook stranica također donosi i informacije o gostovanju inozemnih suradnika na projektu i njihovim istraživanjima. Najviše interakcije s korisnicima (dosega i angažmana) imale su objave koje promoviraju gostovanje u emisiji HRT-a, ali i vizualizacije izrađene na projektu koje je vidjelo preko 1000 ljudi. Na dan 6. prosinca 2016. Fb stranica projekta imala je ukupno 319 "lajkova".

<https://www.facebook.com/>